LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADA ESTIJOJE

AKTUALIOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2026 m. birželio mėn.

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
06-02	Gegužės mėn. parduotuvėse jautiena kainavo penktadaliu daugiau nei prieš metus, o malta mėsa taip pat tapo žymiai brangesnė. Keleto pieno produktų kainos šiek tiek nukrito, daugiausia – mažais pakeliais parduodamo sviesto.	Jautienos ir maltos mėsos kainos per metus smarkiai išaugo	
06-29	Didžiausias Estijos daržovių ir prieskoninių augalų augintojas „Grüne Fee“ nepateko į atsinaujinančiosios energijos rėmimo programą ir negavo išimties iš Europos Komisijos. Tai gali priversti įmonę atsisakyti auginti daugelį smulkesnių produktų.	Didžiausias agurkų augintojas negavo išimties iš Europos Komisijos	
Lietuvos verslo plėtrai užsienyje aktuali informacija			
06-11	Bankrutuojančios Estijos pieno perdirbimo įmonės E-Piim Tootmine turtas rugpjūčio 7 d. bus parduodamas viešame aukcione – sūrio gamyklos Paide ir Põltsamaa su pradine kaina 80 mln. eurų, o įrenginiai Järva-Jaani – už 8 mln. eurų. Įmonė bankroto laikotarpiu veikia toliau – joje dirba 180 darbuotojų, o 2025 m. daugiau nei 90 % produkcijos buvo eksportuojama.	Pradėtas „E-Piim Tootmine“ turto pardavimas	
06-12	Estijos verslo ir inovacijų agentūra EISA skelbia viešąjį pirkimą ieškodama partnerio skaitmeninių paslaugų ir savitarnos sistemos plėtrai – 3 metų sutarties vertė siekia iki 4,6 mln. eurų. Tikslas – sukurti vieningą skaitmeninę aplinką, kurioje verslininkai galėtų teikti paraiškas, valdyti duomenis ir stebėti procedūrų eigą, taip sumažinant administracinę naštą. EISA, 2022 m. susikūrusi sujungus Kredex ir Enterprise Estonia, pastaraisiais mėnesiais jau optimizavo veiklą – sumažino paslaugų ir darbuotojų skaičių bei padidino garantijų ir paskolų apimtis.	EISA pradės kurti savitarnos aplinką už 4,6 mln. eurų	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
06-03	Gegužės mėn. Talino oro uostu pasinaudojo 354 000 keleivių – tai didžiausias per mėnesį aptarnautų keleivių skaičius per visą istoriją ir 13 proc. daugiau nei praėjusių metų gegužės mėn. Šį augimą lėmė 10 proc. padidėjęs parduodamų vietų skaičius bei padidėjęs vidutinis lėktuvų užpildymo koeficientas.	Talino oro uostas gegužę pasiekė visų laikų keleivių rekordą	
06-11	Estijoje per artimiausius porą metų planuojama atidaryti daugybę naujų SPA centrų – Taline, Tartu, Vilijandi, Pärnu ir kitur, o vien SPA Tours įmonė investuoja po 10 mln. eurų į du centrus Taline. Ekspertai aiškina, kad augimą lemia stipresnė vidaus turizmo pozicija po krizės ir atsargesnio vartotojų	Vidaus turizmas ir atsargus vartotojų elgesys lėmė spartų SPA rinkos augimą	

	elgesio tendencija rinktis trumpesnes atostogas arčiau namų.		
Bendradarbiavimui mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų (MTEPI) srityse aktuali informacija			
06-06	2025 m. Baltic Deep Tech Report duomenimis, giliosios technologijos tapo pagrindine Baltijos šalių startuolių ekosistemos augimo kryptimi – beveik pusė visų investicijų regione dabar skiriama šiam sektoriui, o Estija pritraukė 56 proc. viso Baltijos giliosios technologijos finansavimo. Estija taip pat dominuoja gynybos technologijų srityje – jai teko 87 proc. šiame sektoriuje pritraukto kapitalo, todėl šalis tapo viena iš Europos lyderių pagal rizikos kapitalo investicijas į gynybos startuolius.	Baltijos šalių „deep tech“ sektorius lenkia JAV, ES ir Šiaurės šalis, o jo augimą skatina energetikos, robotikos ir gynybos sritys – „Startup Estonia“	
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
06-10	Valgos apskrities Tsirguliinoje statoma pirmoji Estijoje baterijų elektrinė, kurioje bus naudojamos tik Europoje pagamintos pagrindinės technologijos. Projektą įgyvendinanti bendrovė „Zirgu BESS“ pasirašė įrangos tiekimo sutartį su „LG Energy Solution“, o elektrinė veiklą turėtų pradėti 2027 m. balandžio mėn. Pirmajame etape elektrinės galia sieks 100 MW, o talpa – 200 MWh, vėliau planuojama išplėsti iki 200 MW galios ir 800 MWh talpos. Europos technologijų naudojimas kainą padidina apie 20 %, lyginant su įprastais Kinijos įrenginiais. Tikimasi, kad baterijų parkas padės stabilizuoti elektros kainas, subalansuoti elektros sistemą ir sustiprins regiono energetinį saugumą.	Tsirguliinoje bus pastatyta elektrinė, kurioje bus naudojamos tik Europoje pagamintos technologijos	
06-18	Estijos parlamentas priėmė branduolinės energetikos ir saugos įstatymą, sudarantį teisinį pagrindą tolesniems atominės elektrinės projekto žingsniams. „Fermi Energia“ planuoja 2029 m. priimti pirminį investicinį sprendimą, tačiau jos sąlyga – kad valstybė garantuotų kainų skirtumo kompensavimo mechanizmą, panašų į taikomą vėjo elektrinėms. Visa elektrinės statybos kaina, su 15% atsarga, įvertinta 4,5 mlrd. eurų, iš jų 38% sudarytų nuosavas kapitalas. Valstybė kol kas politiškai apsisprendusi pati neinvestuoti į elektrinės finansavimą. Elektrinė turėtų pradėti veikti 2036 m.	„Fermi Energia“ tikisi, kad valstybė pasiūlys kainų skirtumo kompensavimo mechanizmą ir branduolinei elektrinei	
06-19	Ekonomikos ministerija viešai paskelbė Liivi įlankos jūros vėjo jėgainių parko elektros jungties valstybinio specialiojo planavimo sprendimą. Pagal jį linija prasideda Liivi įlankoje kabeliu, o Arumetsoje pereina į oro liniją, iš ten nukreipdama į Kilingi-Nõmme pastotę.	Nustatytas Liivi įlankos vėjo jėgainių parko elektros linijos koridorius	
06-30	„Elering“ nuo liepos 1 d. 25 MW sumažino Kiisos avarinės elektrinės pajėgumų naudojimą Baltijos dažnio rezervų rinkoje, siekdama skatinti rinkos konkurenciją ir didesnį privačių rezervų tiekėjų dalyvavimą. Nors trumpuoju laikotarpiu tai gali padidinti dažnio rezervų įsigijimo išlaidas ir turėti	„Elering“ mažina Kiisos elektrinės vaidmenį rezervų rinkoje	

	nedidelės įtakos elektros sistemos balansavimo mokesčiams, ilgainiui tikimasi efektyvesnės rinkos ir mažesnių elektros kainų vartotojams. Pasak „Elering“, rinkos pasiūla pastaruoju metu reikšmingai išaugo, todėl valstybės valdomos elektrinės vaidmenį galima mažinti nepakenkiant elektros tiekimo saugumui. Jei susidarytų nenumatytų sutrikimų, Kiisos elektrinės pajėgumai prireikus galės būti vėl naudojami didesne apimtimi.		
Bendra akreditacijos valstybės ekonominė informacija			
06-02	Remiantis Estijos statistikos departamento duomenimis, vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šių metų pirmąjį ketvirtį buvo 2135 eurai, tai yra 6,2 proc. daugiau nei prieš metus. Vidutinis darbo užmokestis pirmąjį ketvirtį buvo 1753 eurai.	Vidutinis darbo užmokestis pirmąjį ketvirtį išaugo iki 2 135 eurų	
06-03	Estija toliau tikisi, kad Estija, Latvija ir Lietuva būtų pasirengusios užbaigti „Rail Baltica“ iki dabartinio 2030 m. termino. Jei Latvija nuspręs, kad šalis nesugebės užbaigti europinio geležinkelio iki nustatyto termino, Estija taip pat yra pasirengusi sulėtinti statybų tempą.	Estija laukia Latvijos oficialaus sprendimo atidėti „Rail Baltica“ užbaigimą	
06-03	2025 m. Estijos valstybės biudžete liko nepanaudota 1,75 mlrd. eurų, arba apie 9 proc. visų asignavimų – tai mažiau nei prieš metus. Finansų ministerijos teigimu, nepanaudotų lėšų suma mažėja dėl efektyvesnio daugiamečių projektų planavimo ir kitų priemonių, o į 2026 m. biudžetą buvo perkelta 295 mln. eurų – beveik perpus mažiau nei pernai. Daugiausia lėšų į kitus metus perkėlė Gynybos ministerija (44 mln. eurų), tačiau tai sudaro tik apie 3 proc. jos biudžeto.	1,75 mlrd. eurų iš praėjusių metų valstybės biudžeto liko nepanaudoti	
06-05	Remiantis Estijos statistikos departamento duomenimis, 2026 m. gegužės mėn. vartotojų kainos buvo 3,7 proc. didesnės nei prieš metus, o didžiausią įtaką infliacijai turėjo pabrangęs transportas ir būsto išlaidos. Labiausiai brango degalai, elektra ir gamtinės dujos, o kai kurių maisto produktų, pavyzdžiui, kiaušinių, kainos taip pat augo, nors sviestas ir dalis daržovių atpigo.	Gegužę vartotojų kainų indeksas, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo 3,7 proc.	
06-09	Estijos statistikos departamento duomenimis, balandžio mėn. prekių eksportas, palyginus su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu, padidėjo 13 proc., o importas – 12 proc. Balandžio mėn. prekybos deficitas siekė 365 mln. eurų, t. y. 18 mln. eurų daugiau nei tą patį praėjusių metų mėnesį.	Prekyba balandį atsigavo	
06-06	Remiantis naujausia Estijos Banko prognoze, šiais metais ekonomikos augimas sieks 2,4 %, o jei artimiausiu metu padėtis Artimuosiuose Rytuose sušvelnės, per ateinančius dvejus metus ekonomikos augimas gali išlikti artimas 2,5 %. Kovo mėn. pabaigoje centrinis bankas prognozavo 2,8 % augimą.	„Eesti Pank“ prognozuoja 2,4 % ekonomikos augimą artimiausiais metais	

06-09	EBPO ekonominėje apžvalgoje prognozuojama, kad Estijos ekonomikos augimas spartės – nuo 0,5% 2025 m. iki 1,8% šiais metais ir 2,7% 2027 m., tačiau organizacija rekomenduoja vykdyti fiskalinį konsolidavimą: įvesti nekilnojamojo turto mokestį, apmokestinti įmonių pelną (ne tik išskirstytą), o vaikų išmokas mokėti tik mažesnes pajamas gaunantiems gyventojams. Be to, EBPO atkreipia dėmesį, kad nors Estija lyderiauja DI diegimo srityje žinių ekonomikos sektoriuose, tradicinės pramonės šakos – gamyba ir logistika – atsilieka, todėl būtina skatinti technologijų pritaikymą ir darbuotojų perkvalifikavimą.	EBPO rekomenduoja mokesčių reformas ir vaikų išmokų nutraukimą turtingesniems	
06-09	TVF perspėjo, kad Estijos valstybės skola auga netvaria trajektorija – nuo 2,5 mlrd. eurų 2019 m. ji išaugo iki 10 mlrd. 2025 m. ir gali viršyti 20 mlrd. iki 2030 m., o palūkanų išlaidos per tą patį laikotarpį gali šoktelėti nuo 28 mln. iki 650 mln. eurų. Estijos Bankas sutinka su šiuo vertinimu ir ragina partijas sudaryti tarppartiniu sutarimu grįstą ilgalaikį susitarimą dėl fiskalinės drausmės. Finansų ministras Ligi pripažįsta problemą, tačiau pažymi, kad prieš rinkimus mokesčių klausimų niekas nenorės kelti, todėl pagrindinis dėmesys bus skiriamas išlaidų mažinimui.	TVF įspėja Estiją dėl vis didėjančios valstybės skolos	
06-25	Birželio mėn. Estijos statistikos departamento apklausa parodė, kad pramonės įmonių pasitikėjimas sumažėjo, tačiau prekybos, statybos ir paslaugų sektorių bei vartotojų vertinimai šiek tiek pagerėjo. Verslo pasitikėjimo rodiklis buvo aukščiausias prekyboje (+20,5), o žemiausias – statybose (-12).	Birželį vartotojų pasitikėjimas padidėjo, o pramonės įmonių – sumažėjo	
06-30	Statistikos departamento duomenimis, gegužės mėn. mažmeninės prekybos įmonių pardavimo pajamos siekė 947 mln. eurų. Palyginus su tuo pačiu 2025 m. laikotarpiu, pardavimo apimtis sumažėjo 1 proc., tačiau, palyginus su balandžiu, išliko tokia pati.	Tarpiniu laikotarpiu padidėjęs mažmeninės prekybos pardavimų apimtis vėl ėmė mažėti	
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
06-05	Estija papildomame biudžete skyrė 11 mln. eurų dirbtinio intelekto iniciatyvai Eesti.ai, kuri apima 15 projektų šešiose srityse: gyventojų įgūdžiai, sveikata, švietimas, verslas, DI infrastruktūra ir viešasis sektorius. Didžiausia dalis – 5,2 mln. eurų – skiriama gyventojų mokymui. Tačiau iniciatyvos vadovė Kirke Maar pripažino, kad šiais metais apčiuopiamo ekonominio efekto dar tikėtis neverta – tai tik paleidimo etapas, o ilgalaikis poveikis atsiras tik tada, kai DI sprendimai taps kasdiene įmonių ir viešojo sektoriaus praktika.	„Eesti.ai“, kuri iš papildomo biudžeto gaus 11 mln. eurų, iš pradžių negeneruos piniginių pajamų	
06-05	Europos Komisija nusprendė iki 2028 m. sušvelninti fiskalines taisykles, leisdama valstybėms papildomai skirti lėšų energetinio saugumo priemonėms, tačiau Estija šia galimybe nesinaudos. Finansų ministras Jürgen Ligi kritikavo šį sprendimą, teigdamas, kad	Estija nepasinaudos Europos Komisijos siūloma biudžeto palengvinta tvarka	

	išimtis buvo skirta gynybos išlaidoms didinti, o ne kitoms priemonėms finansuoti. Pasak jo, toks biudžeto taisyklių švelninimas gali paskatinti kai kurias šalis mažiau investuoti į gynybą, todėl Estija ketina išsakyti savo nepritarimą ES finansų ministrų susitikime.		
06-06	Tai, kad šiais metais elektros kainų skirtumas tarp rytinių ir vakarinių piko valandų bei vidurdienio valandų yra mažesnis nei ankstesniais metais, pirmiausia rodo elektros saugojimo apimčių padidėjimą, o tai reiškia, kad rinkoje yra mažiau atsinaujinančios energijos perprodukcijos.	Padidėjusios saugojimo pajėgumai išlaiko elektros kainą virš nulio	
06-15	Baltijos šalių didžiausias privatus viešojo transporto autobusų operatorius Hansabuss parduodamas Šiaurės šalių investiciniam fondui CapMan Nordic Infrastructure II – sandoris turėtų būti užbaigtas 2026 m. trečiąjį ketvirtį. Hansa Grupė, per 30 metų sukūrusi šį verslą, dabar ketina sutelkti dėmesį į kitas savo veiklos sritis, o CapMan planuoja investuoti į mažataršį ir elektrinį transportą. Visi dabartiniai Hansabuss darbuotojai išlaikys savo pareigas, o teikiamos paslaugos klientams nesikeis.	„Hansa Group“ parduoda autobusų verslą	
06-16	„Infortar“ atidarė didžiausią Estijoje „žaliųjų dujų“ gamyklą Pärnu apskrities Halingos pieno ūkyje, kur dujos gaminamos iš biologinių atliekų ir karvių mėšlo.	„Infortar“ atidarė didžiausią Estijoje biodujų gamyklą Halingoje	
06-26	Šiais metais Estijos gyventojų elektros sąskaitose įtrauktas balansavimo mokestis šiuo metu sudaro 3,73 euro už megavatvalandę, tačiau nuo kitų metų pradžios jis sumažės iki 2,97 euro. „Elering“ tai motyvuoja išlaidų prognozės pasikeitimu, kurį lemia didėjanti konkurencija.	„Elering“ nuo kitų metų mažina balansavimo mokestį	
06-28	Estijos geologijos tarnyba pranešė, kad, remiantis fosforito tyrimo rezultatais, šiuo metu ekonominiu požiūriu nėra prasmės kasti ir perdirbti fosforitą Toolse telkinyje. Fosforito pramonė Vakarų Viru apskrityje suteiktų darbą 500 žmonių, tačiau, kad projektas taptų pelningas, valstybė turėtų kasmet skirti jam apie 120 milijonų eurų.	Tyrimas: šiuo metu ekonominiu požiūriu nėra prasmės kasti fosforitą Toolse	

Parengė: patarėja Aušra Gečaitė-Verksnienė, praktikantė Eglė Bertašiūtė